

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
КАБИНЕТ МИНИСТРА
Београд, Булевар Михајла Пупина 2

СЕДНИЦА НАЦИОНАЛНОГ САВЕТА ЗА КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ ЗАПИСНИК

Редни број седнице: V

Време и место одржавања седнице: 26. децембар 2025. године, Палата Србија

Списак присутних чланова Савета и/или њихових замена:

1. Сара Павков, председник Националног савета и министар заштите животне средине;
2. проф. др Драган Гламочић, министар пољопривреде, шумарства и водопривреде;
3. др Драгана Остојић, државни секретар, Министарство заштите животне средине;
4. Ивана Ружичић, државни секретар, Министарство државне управе и локалне самоуправе;
5. др Драган Демировић, помоћник министра, Министарство финансија;
6. Јована Јоксимовић, помоћник министра рударства и енергетике за међународну сарадњу, европске интеграције и управљање пројектима, Министарство рударства и енергетике;
7. проф. др Снежана Вуковић, помоћница министра за превенцију и заштиту од насиља и образовну инклузију, Министарство просвете;
8. Никола Витас, помоћник министра привреде, Министарство привреде;
9. Бојан Томић, помоћник начелника Сектора за ванредне ситуације, Министарство унутрашњих послова;
10. Јелена Ђедовић, руководиоца Групе за пољопривреду и заштиту животне средине, Министарство за европске интеграције;
11. Милица Алавања, Министарство спољних послова;
12. Стефан Симеуновић, директор, Агенција за заштиту животне средине;
13. проф. др Југослав Николић, директор, Републички хидрометеоролошки завод;
14. Горан Пејановић, вршилац дужности помоћника директора Републичког хидрометеоролошког завода;
15. Александра Дошлић, вршилац дужности директора Завода за заштиту природе Србије;
16. Драган Ђурица, вршилац дужности помоћника покрајинског секретара за урбанизам и заштиту животне средине;
17. Ивана Шарић, вршилац дужности помоћника покрајинског секретара за енергетику, грађевинарство и саобраћај;
18. мр Душан Стокић, руководиоца Центра за животну средину, техничке прописе, квалитет и друштвену одговорност, Привредна комора Србије;
19. проф. др Срђан Глишовић, декан Факултета заштите на раду Универзитета у Нишу;
20. проф. др Александар Поповић, редовни професор Хемијског факултета Универзитета у Београду;

21. др Растислав Стојсављевић, ванредни професор Природно-математичког факултета Универзитета у Новом Саду.

Списак одсутних чланова Националног савета:

1. Снежана Пауновић, министар државне управе и локалне самоуправе;
2. Саша Стевановић, државни секретар, Министарство финансија;
3. Анико Јерас, државни секретар, Министарство просвете;
4. проф. др Ивана Сташевић Карличић, државни секретар, Министарство здравља;
5. проф. др Мина Зиројевић, посебни саветник министра за људска и мањинска права и друштвени дијалог, Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог;
6. Јасмина Јовић, помоћник министра, Министарство заштите животне средине;
7. др Јелена Костић, вршилац дужности помоћника министра науке, технолошког развоја и иновација, Министарство науке, технолошког развоја и иновација;
8. Душан Радоњић, вршилац дужности помоћника министра грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре;
9. амбасадор Катарина Лалић Смајевић, вршилац дужности помоћника министра спољних послова, Министарство спољних послова;
10. Бојана Богојевић, Група за пољопривреду и заштиту животне средине, Министарство за европске интеграције;
11. др Тамара Перуновић Ћулић, помоћник директора Агенције за заштиту животне средине;
12. Владимир Шутић, вршилац дужности заменика директора Републичког завода за статистику;
13. Ален Киш, стручњак за заштиту природе, Покрајински завод за заштиту природе;
14. Татјана Буха Матић, саветник у Сектору за унапређење равноправности, сарадњу и пројекте, Повереник за заштиту равноправности;
15. Миодраг Глушчевић, програмски директор за урбани развој, животну средину и комуналне делатности, Стална конференција градова и општина;
16. Ивана Јовчић, Центар за унапређење животне средине, Мрежа организација цивилног друштва Зелена Столица.

Списак осталих присутних на седници:

1. Сандра Лазић, начелница Одељења за климатске промене, Министарство заштите животне средине;
2. Драгана Радуловић, шефица Одсека за ублажавање климатских промена, Министарство заштите животне средине;
3. Ана Репац, руководилац Групе за прилагођавање климатским променама, Министарство заштите животне средине;
4. Јована Планојевић, Група за прилагођавање климатским променама, Министарство заштите животне средине;
5. Владана Голијанин, Одсек за ублажавање климатских промена, Министарство заштите животне средине;
6. Анђела Станојевић, Одсек за ублажавање климатских промена, Министарство заштите животне средине.

Дневни ред пете седнице Националног савета за климатске промене:

1. Уводно обраћање
 2. Усвајање Записника са четврте седнице Националног савета за климатске промене, разматрање и усвајање Извештаја о раду Савета за 2024. годину, усвајање Предлога дневног реда пете седнице Националног савета и разматрање и усвајање Пословника о раду Националног савета за климатске промене
 3. Резултати и остварени напредак Министарства заштите животне средине у области климатских промена
 4. Представљање Закона о порезу на емисије гасова са ефектом стаклене баште и Закона о порезу на увоз угљенично интензивних производа
 5. Дискусија
 6. Завршно обраћање
-

1. Председник Националног савета за климатске промене и министар заштите животне средине Сара Павков, отворила је пету седницу Националног савета за климатске промене (у даљем тексту: Савет) и изразила захвалност у име Министарства заштите животне средине (у даљем тексту: Министарство), за учешће и допринос у раду Савета. У свом уводном обраћању, истакла је да постојање и рад Савета и редовна размена информација такође доприноси и унапређењу рада Владе Републике Србије у погледу борбе против климатских промена, али и бржем путу Србије у процесу приступања Европској унији. Навела је да је Министарство од прошле седнице Савета остварило низ значајних резултата и успеха у области климатских промена које се односе на испуњавање међународних и обавеза које проистичу из процеса приступања ЕУ, како у погледу убажавања промена климе тако и прилагођавању на измењене климатске услове и најавила представљање истих у наставку седнице.

2. Након уводног обраћања, министар заштите животне средине, Сара Павков ставила је на гласање Записник са четврте седнице Савета, одржане 16. децембра 2024. године. Сви присутни чланови и заменици чланова Савета су гласали „за“, тако да је Записник усвојен. Министар заштите животне средине, Сара Павков, ставила је потом на гласање Извештај о раду Савета за 2024. годину (у даљем тексту: Извештај) и сви присутни чланови и заменици чланова Савета су гласали „за“, тако да је Извештај усвојен. Након тога, министар заштите животне средине, Сара Павков, ставила је на гласање Предлог дневног реда четврте седнице Савета. Сви присутни чланови и заменици чланова Савета су гласали „за“, тако да је предложени дневни ред усвојен. Потом, министар заштите животне средине, Сара Павков, ставила је на гласање Предлог Пословника о раду Националног савета за климатске промене. Сви присутни чланови и заменици чланова Савета су гласали „за“, те је Пословник усвојен.

3. Председник Националног савета за климатске промене и министар заштите животне средине, Сара Павков представила је резултате и остварени напредак Министарства заштите животне средине у области климатских промена. Истакла је да је Република Србија у потпуности испунила обавезе према Оквирној конвенцији УН о промени климе – UNFCCC (у даљем тексту: Оквирна конвенција) и Споразуму из Париза. Као прва земља у региону, у децембру 2024. године, усвојила је и поднела Секретаријату Оквирне конвенције Први двогодишњи извештај о транспарентности Републике Србије према Оквирној конвенцији УН о промени климе и Споразуму из Париза (*Biennial Transparency Report - 1BTR*) и Први Национални документ о инвентару емисија гасова са ефектом стаклене баште за период од 1990–2022. године који је израдила Агенција за заштиту животне средине. Други национални документ о инвентару емисија гасова са ефектом стаклене баште за период 1990–2023. године Агенција за заштиту животне средине поднела је Секретаријату Конвенције 15. априла

2025. године, док је Прокси инвентар емисија гасова са ефектом стаклене баште, који обухвата податке за 2024. годину, поднет Секретаријату Оквирне конвенције у јулу 2025. године. Надаље, Национално утврђени допринос Републике Србије за период до 2035. године (у даљем тексту: NDC 3.0) је на предлог Министарства, Влада Републике Србије усвојила у септембру 2025. године, а исти је поднет Секретаријату Оквирне конвенције. Утврђен је циљ смањења емисија гасова са ефектом стаклене баште за 40,1% до 2035. године у односу на 1990. годину, без укључивања сектора коришћења земљишта, промене у коришћењу земљишта и шумарства (*LULUCF* сектора). Основ за дефинисање наведеног циља представља Интегрисани национални енергетски и климатски план Републике Србије (у даљем тексту: ИНЕКП), усвојен од стране Владе у јулу 2024. године. Нови циљ је четири пута амбициознији у односу на циљ из NDC из 2015. године, који је износио 9,8% у односу на ниво емисија из 1990. године.

Представљене су и основне информације и закључци са 30. Конференције УН о промени климе (у даљем тексту: Конференција), која је одржана у периоду од 10-21. новембра 2025. године у Белему, Бразилу, где је делегација Републике Србије учествовала у првој недељи. Кључни резултати Конференције обухватају договор о мобилизацији 1,3 билиона америчких долара годишње до 2035. године за климатске активности, укључујући ублажавање и прилагођавање климатским променама, као и одлуку о утростручавању финансирања прилагођавања до 2035. године, са посебним фокусом на најрањивије земље. Такође, потврђена је операционализација и утврђени циклуси финансирања Фонда за реаговање на губитке и штете.

Министар заштите животне средине, Сара Павков представила је информације у вези Реформске агенде, односно Реформе 7.1.6: Спровођење пакета MRVA (мониторинг, извештавање, верификацију и акредитацију) - Одобравање планова мониторинга, истичући да је Република Србија испунила циљ и да је Министарство успоставило систем за мониторинг, извештавање, верификацију и акредитацију, укључујући у потпуности дигитализован поступак издавања дозвола за емисије гасова са ефектом стаклене баште (даљем тексту: GHG) путем eGHG платформе. Одобравање планова мониторинга врши се у оквиру поступка издавања дозвола за емисије GHG оператерима стационарних постројења. До сада је Министарство издало 95 дозвола за емисије GHG, са обавезом да оператери до 31. марта 2026. године доставе прве верификоване годишње извештаје о емисијама за 2025. годину. Акредитационо тело Републике Србије развило је акредитациону шему за поступак акредитације верификатора, на основу које је до сада акредитовано пет верификационих тела за верификацију годишњих извештаја о емисијама оператера. Предметни годишњи извештаји о емисијама GHG представљају основ за примену фискалних закона којима се уводи порез на угљеник, а Министарство је у децембру 2025. године известило о испуњењу корака предвиђених Реформском агендом.

У циљу унапређења законодавног и стратешког оквира у области климатских промена, ради његовог потпуног усклађивања са законодавством Европске уније, а посебно Европским зеленим договором и законодавним пакетом „Fit for 55“, Министарство заштите животне средине започело је реализацију ИПА пројекта „Техничка подршка за унапређење оквира политике климатских промена“ у периоду трајања од 2025. до 2028. године. Министар Сара Павков, нагласила је да је Министарство успоставило мултисекторску Радну групу чији је циљ израда новог, односно ревидираног Закона о климатским променама.

Министарство заштите животне средине је од 2024. године носилац функције и улоге Националне контакт особе за Зелени климатски фонд. Министар животне средине, Сара Павков, истакла је значај пројекта „FOREST Invest“ Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, на коме је имплементациона агенција ФАО, као првог великог пројекта финансираног из Зеленог климатског фонда у нашој земљи. Такође,

наглашено је да је започета реализација пројекта у области прилагођавања на измењене климатске услове: „Фаза 2 пројекта Унапређење средњорочног и дугорочног планирања адаптације у Републици Србији“, у оквиру ког ће, међу најважнијим активностима, бити унапређен Дигиталан атлас климе Србије и израђен нови Акциони план Програма прилагођавања на измењене климатске услове, за период од 2027-2030. године. Министар животне средине, Сара Павков, навела је и да је започет процес акредитације Министарства финансија као ентитета са директним приступом финансијским средствима Зеленог климатског фонда.

Министар Сара Павков надаље је навела да је Министарство заштите животне средине од септембра 2025. године носилац функције и улоге Националне контакт особе за Фонд за адаптацију, међународног финансијског механизма под окриљем Оквирне конвенције који финансира пројекте и програме усмерене на помоћ земљама у развоју да се прилагоде штетним утицајима климатских промена. Навела је да је уз подршку Програма УН за развој (UNDP) као имплементационе агенције, одобрен регионални пројекат „Убрзавање иновација за адаптацију на Западном Балкану“, који ће се спроводити у периоду 2026–2030. године у Босни и Херцеговини, Црној Гори, Северној Македонији и Републици Србији.

Министар Сара Павков указала је да је у оквиру Извештаја о ревизији сврсисходности пословања на тему „Спремност Републике Србије за прилагођавање на климатске промене“, Државна ревизорска институција дала препоруке Министарству заштите животне средине и Министарству рударства и енергетике. Предметне препоруке Министарству односиле су се на:

- усаглашавање прописа Р. Србије у области климатских промена са регулативом Европске уније, а министар Павков је истакла да су предметне активности започете у оквиру ИПА пројекта „Техничка подршка за унапређење оквира политике климатских промена“;
- настављање испуњавања обавеза према Оквирној конвенцији УН укључујући усвајање и достављање ревидираног NDC, те је министар Павков нагласила да Министарство спроводи предметно кроз пројекат Глобалног фонда за животну средину у оквиру ког су израђени и усвојени 1BTR и NDC 3.0;
- доношење Акционог плана за спровођење Стратегије нискоугљеничног развоја, а министар Павков навела је да су започете активности у оквиру ИПА пројекта: „Техничка подршка за унапређење оквира политике климатских промена“;
- преузимање мера у циљу израде извештаја о напретку у спровођењу Акционог плана Програма прилагођавања на измењене климатске услове, а министар Сара Павков нагласила је да је у складу са Уредбом о методологији израде докумената јавних политика, Министарство израдило Годишњи извештај о спровођењу Акционог плана Програма прилагођавања на измењене климатске услове за 2024. годину, који је објављен на сајту Министарства и достављен Републичком секретаријату за јавне политике;
- сазивање седница Националног савета за климатске промене најмање једном у шест месеци и разматрање већег учешћа научне и стручне јавности на седницама Савета, те је министар Сара Павков, замолила и позвала чланове Савета да размотре модалитете за интензивније укључивање научне и стручне јавности, као и организација цивилног друштва у рад Савета.
- усвајање Стратегије заштите животне средине са јасно дефинисаним циљевима, показатељима учинка и оквиром финансирања у области климатских промена, а министар Сара Павков, истакла је да се усвајање предметног документа очекује у што краћем року.

4. У складу са следећом тачком дневног реда, представник Министарства финансија, помоћник министра др Драган Демировић, представио је Закон о порезу на емисије гасова са ефектом стаклене баште и Закон о порезу на увоз угљенично интензивних производа. Истакао је да су оба закона резултат заједничког рада Министарства заштите животне средине, Министарства рударства и енергетике, као и Министарства финансија. Навео је да је Република Србија кроз усвајање Закона о порезу на емисије гасова са ефектом стаклене баште и Закона о порезу на увоз угљенично интензивних производа уводи нови оквир за борбу против климатских промена и усклађивање са савременим економским стандардима и стандардима животне средине. Овим законима држава настоји да смањи негативан утицај индустрије и потрошње на животну средину, али и да постепено прилагоди домаћу привреду правилима која важе на европском и међународном тржишту. Закон о порезу на емисије гасова са ефектом стаклене баште има за циљ да уведе фискални механизам којим се опорезују привредни субјекти који у свом пословању емитују гасове са ефектом стаклене баште. Кроз овај фискални механизам обезбеђују се средства у буџету Републике Србије а која се могу искористити за подстицање инвестиција у вези са зеленом транзицијом. Закон има за циљ смањење емисија GHG, подстицањем привредних субјеката да усвајају технологије са нижом емисијом и усклађивање са међународним климатским политикама. Суштина овог закона је у принципу „загађивач плаћа“, чиме се подстичу предузећа да смањују емисије, улажу у чистије технологије и унапређују енергетску ефикасност, као и генерисање јавних прихода који могу бити инвестирани у пројекте зелене транзиције. Порез на емисије треба да мотивише прелазак на обновљиве изворе енергије и одрживије производне процесе, док се прикупљена средства могу користити за пројекте заштите животне средине и климатске транзиције. Гасови чије емитовање потпада под опорезивање су угљендиоксид, азотсубоксид и перфлуороугљеници јер су наведени гасови обухваћени обавезом извештавања у складу са прописима који уређују област климатских промена. Обвезник пореза је правно лице или предузетник који, у складу са прописима који уређују климатске промене, има обавезу да поседује дозволу за емисију GHG и који послују у одређеним областима привреде који су утврђени узимајући у обзир активности које се у оквиру њих предузимају и узрокују преко 57% емисија GHG у Републици Србији (тј. преко 90% емисија у оквиру националног система мониторинга и извештавања) као и чињеницу да су наведене делатности директно изложене Механизму прекограничног прилагођавања цене угљеника Европске уније (у даљем тексту: СВАМ). Пореска основица представља количину емисија коју порески обвезник емитује из постројења, за које је дужан да прибави дозволу за емисије GHG, умањена за количину емисија које су референтне за одређени производни процес. Укупна емисија се утврђује на основу верификованих извештаја који обвезник доставља надлежном органу у складу са прописима који уређују климатске промене.

Закон о порезу на увоз угљенично интензивних производа, наведено је, усмерен је на производе који се увозе у Србију, а чија производња подразумева високе емисије угљен-диоксида и других гасова са ефектом стаклене баште. Овим Законом се успоставља фискални механизам којим се обезбеђује опорезивање и једнак третман угљенично-интензивних увозних производа на домаћем тржишту. Циљ закона је обезбеђивање равноправне конкурентности под једнаким условима на тржишту Републике Србије, уз истовремено подстицање смањења емисија и унапређење заштите животне средине. Листа производа на чији се увоз плаћа порез је заснована на СВАМ механизму, који такође предвиђа третман ових производа. У односу на добра предвиђена СВАМ механизмом, искључени су водород и електрична енергија због занемарљиво ниске производње водородна са једне, и техничких ограничења, и још увек недефинисане прецизне методологије за опорезивање емисија из увоза електричне енергије са друге стране. Заједно, ова два закона представљају важан искорак Републике

Србије ка зеленијој економији и одрживом развоју. Њихова примена треба да допринесе смањењу емисија гасова са ефектом стаклене баште, заштити животне средине и јачању конкурентности привреде, уз истовремено подизање свести о значају одговорног односа према климатским променама. Др Драган Демировић истакао је и да је потребно да Министарство заштите животне средине у року од 180 дана од усвајања ових закона усвоји подзаконска акта.

5. Председник Националног савета за климатске промене и министар заштите животне средине Сара Павков, сходно наредној тачки дневног реда, отворила је дискусију.

Јована Јоксимовић, помоћник министра, Министарство рударства и енергетике, захвалила се министру Павков на досадашњој сарадњи и свим успешним резултатима у предметној области. Навела је да је Република Србија једина усвојила ИНЕКП од свих држава уговорница Енергетске заједнице из региона, а такође, навела је и да је Република Србија једина уговорна страна Енергетске заједнице која је усвојила законе којима се уводи порез на угљеник као одговор на примену СВМ механизма у ЕУ. Честитке је упутила министарки Павков и због испуњавања корака Реформске агенде, који спроводи Министарство заштите животне средине. Нагласила је да се на нивоу ЕУ очекује проширење обухвата СВМ, односно производа на које се исти односи, али да то још увек није потврђено те ће то бити познато у наредном периоду. Истакла је да је Република Србија урадила све што је било потребно да се успостави систем за опорезивање угљеника, али да је у процесу приступа ЕУ потребно сагледати и све друге будуће кораке у овом процесу. Замолила је да се достави више информација о Фонду за адаптацију, као и корацима и временским оквирима приликом подношења пројеката, те изразила интересовање Министарства рударства и енергетике за ову област. Посебно је нагласила значај заједничког рада и залагања Министарства заштите животне средине и Министарства рударства и енергетике у области климатских промена.

Мр Душан Стокић, руководилац Центра за животну средину, Привредна комора Србије, истакао је да је успостављање система за мониторинг, извештавање, верификацију и акредитацију изузетан успех. Навео да је изузетно значајно, са аспекта привреде, да средства добијена опорезивањем угљеника буду намењена тзв. „зеленим пројектима“ и тако враћена тој истој привреди. Навео је да је врло значајно осигурати да не буде двоструког опорезивања и у Р. Србији, као и у Европској унији.

Министар Сара Павков исказала је уверење да ће средства од опорезивања ићи у праве токове, у „Зелену привреду“. Такође, предочила је да ће презентација у вези са корацима у припреми предлога пројеката за Фонд за адаптацију бити достављена члановима Савета, ради информисања. Такође, замолила је за достављање Извештаја са Министарског савета Енергетске заједнице. Поносно је истакла чињеницу да Министарство има највећи буџет до сада.

Министар Сара Павков, закључила је пету седницу Савета, захваливши се на данашњем учешћу и досадашњој сарадњи, са надом да ће будући рад додатно оснажити транспарентност и ефикасност заједничког деловања у области климатских промена.

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Сара Павков

ЗАПИСНИЧАР

Јована Планојевић